

Το Αθέατο Μουσείο

The Unseen Museum

«Εξηπλωμένος μικρός κύων» «Couchant little dog»

Η μικρή μαρμάρινη σαρκοφάγος με την ολόγλυφη παράσταση σκύλου στο κάλυμμά της είναι ένα ασυνήθιστο ταφικό μνημείο της ρωμαϊκής εποχής από την Αθήνα, που πιστεύεται πως κατασκευάστηκε για να περιλάβει την ταφή ενός μικρού σκύλου.

Πάνω στο κάλυμμα της σαρκοφάγου, ένα γερασμένο σκυλάκι κάθεται ήσυχο με σταυρωμένα τα αδύνατα μπροστινά του πόδια, στο μαλακό, ριγωτό, στρωσίδι της κλίνης του. Το παχουλό ζώο με το λείο τρίχωμα, εμφανίζει όλα τα σημάδια της προχωρημένης του ηλικίας αλλά και της αγάπης του κατόχου του προς αυτό. Δεν ήταν άλλωστε συνηθισμένο να τιμώνται τα ζώα με τέτοια μαρμάρινα μνημεία. Ο σκύλος φορά κουδουνάκι, που κρέμεται από το διακοσμημένο με πέτρες περιλαίμιο, υποδεικνύοντας πως ήταν κάποτε ένα οικόσιτο ζώο συντροφιάς. Το μοναδικό παρόμοιο μνημείο αυτού του είδους στην Αττική, είναι ένα ακόμη κάλυμμα σαρκοφάγου με παράσταση σκύλου, που φυλάσσεται στις αποθήκες του Μουσείου.

Σύμφωνα με το Ευρετήριο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, το γλυπτό βρέθηκε τον χειμώνα του 1937 στη «Βόρεια πλευρά του Εθνικού Κήπου έναντι του Λυκείου Μεταξά». Στην ίδια περιοχή διέρχεται ο αρχαίος δρόμος που οδηγούσε στα Μεσόγεια, στην πορεία των σημερινών οδών Βασιλίσσης Σοφίας και Κηφισίας. Πληροφορίες για άλλα συνευρήματα δεν υπάρχουν. Το ζώο θα πρέπει να είχε στραμμένο το μικρό κεφάλι του προς την πλευρά του αρχαίου δρόμου, κοιτάζοντας με εκφραστικό βλέμμα τους περαστικούς.

Φαίνεται πως το σκυλάκι του Εθνικού Κήπου δεν ήταν μόνο του στην περιοχή αυτή. Κατά τις ανασκαφές που διενεργήθηκαν για την κατασκευή του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου των Αθηνών, ήλθαν στο φως στο χώρο του Σταθμού Συντάγματος ορισμένοι ρωμαϊκοί τάφοι ζώων, χωρίς όμως αντίστοιχα επιτύμβια σήματα. Η σπανιότητα, της μορφής και της τέχνης της μικρής σαρκοφάγου του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου αντανακλά οπωσδήποτε την προσοχή και την αγάπη που απολάμβανε το μικρό ζώο στα χρόνια του σύντομου βίου του.

Αρ. ευρ. Γ 3783
Μάρμαρο
Βρέθηκε στον Εθνικό Κήπο (Αθήνα)
Χρονολογείται στα μέσα του 3ου αι. μ.Χ.

Inv. no. Γ 3783
Marble
Found in the National Garden (Athens)
Dated to mid 3rd cent. A.D.

The small sarcophagus with a marble dog carved on its cover is an unusual funerary monument of the Roman period from Athens, thought to have been made to contain the burial of a small dog.

On the cover of the sarcophagus, a small aged dog, crossing its thin front legs, is sitting quietly on its soft striped bedding. The chubby, smooth-coated animal carries all the signs of its old age, as well as of the love its owner had for it. After all, it was not common to honour animals with such marble monuments. The dog wears a bell hanging from its stone-inlaid collar, indicating that it once was a companion pet. The only similar monument of the kind in Attica is yet another sarcophagus cover with dog representation, which is kept in the Museum's storerooms.

According to the Inventory of the National Archaeological Museum, the sculpture was found in the winter of 1937, on the «North side of the National Garden opposite the Metaxas Lyceum». The ancient road to Mesogaia crossed this part of the city, along the route of the modern Vasilissis Sophias and Kiphisias avenues. There is no information on any other finds from the same spot. The animal must have had its small head turned in the direction of the ancient road, looking at the passers-by with its expressive glance. The little marble dog of the National Garden was not alone in this area. In the course of the excavations carried out for the construction of the Athens Metropolitan Railway, certain Roman animal graves came to light in the Syntagma Station area, not accompanied though by similar funerary markers. The rarity of form and art observed in the small sarcophagus of the National Archaeological Museum undoubtedly reflects the care and love this small animal enjoyed during its short life.

